

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det Radikale Venstre er meget positive over for det meste i det her lovforslag, først og fremmest fordi det forbedrer retssikkerheden for de psykiatriske patienter. Derfor er vi bl.a. tilhængere af den ny definition af tvang, som indebærer, at hvis der ikke foreligger et informeret samtykke til en foranstaltning, så er der tale om tvang.

Det er en fordel at få den nye definition af begrebet tvang ind, fordi det selvfølgelig vil indebære, at et psykotisk menneske, der indlægges, vil få en patientrådgiver stillet til rådighed. I og med at vedkommende ikke er i stand til at give et informeret samtykke, vil man med det samme sige: Her er tale om en tvangsforanstaltning, og derfor får vedkommende en patientrådgiver stillet til rådighed.

Til forslaget om, at der skal være bedre mulighed for at tvangsbehandle børn og unge under 18 år, uden at forældre eller værge giver samtykke, forholder vi os på den måde, at det selvfølgelig er i orden at gennemføre en tvangsforanstaltning, hvis der er tale om et ungt menneske, som er til fare for sig selv, som altså er i en livstruende situation.

Derfor vil vi acceptere, at der kan gives mulighed for personlig skærmning, uden at der er givet et samtykke, ligesom vi også er parat til at acceptere, at der gives beroligende midler uden et samtykke, men til beroligende midler hører ikke neuroleptika, vil jeg gerne understrege.

Vi er også varme tilhængere af, at der med den nye lovgivning stilles krav om, at alle patienter, der har været udsat for tvang, vil få tilbud om en eftersamtale, ikke bare af hensyn til de psykiatriske patienter, men også af hensyn til det personale, der har deltaget i tvangsforanstaltningerne. Det er selvfølgelig dybt ubehageligt for mennesker, der arbejder i det psykiatriske hospitalsvæsen, og som med jævne mellemrum er nødt til at deltage i tvangsforanstaltninger. Så også af hensyn til deres psykiske velbefindende er der god grund til at gennemføre eftersamtaler.

Så er der spørgsmålet om elektrochok. Forslaget indebærer, at tvangsbehandling med elektrostimulation, som det hedder, kun må iværksættes, hvis patienten befinder sig i en aktuel eller en potentiel livstruende tilstand.

Vi kan godt støtte det forslag, men kun, hvis der er tale om en aktuel livstruende tilstand, altså ikke, hvis der er tale om en potentiel livstruende tilstand. Elektrochok er en meget vidtgående behandling, og Danmark er et af de lande i

verden, som oftest bruger elektrochok. Behandlingen virker ved at ødelægge en del af hjernen og har derfor og selvfølgelig store bivirkninger for det menneske, der udsættes for det, bl.a. går det hårdt ud over hukommelsen.

Endelig er der hele sagen om ambulans tvang, eller det, der også kaldes tvungen opfølgning over for psykisk syge.

Vi er imod forslaget af mange grunde. For det første mangler der empirisk belæg for, at det rent faktisk vil forbedre livskvaliteten for de mennesker, som vil blive omfattet af reglen.

For det andet er det et meget dramatisk virkemiddel at bringe i anvendelse. Det er med til at dæmonisere og marginalisere alle psykisk syge, fordi vi vænner os til, at psykisk syge mennesker kan hentes i deres eget hjem og tvinges til behandling.

For det tredje er der gennemført et forsøg, som viser, at ved almindelig omtanke og større menneskelig omsorg kan anvendelsen af tvang i det hele taget reduceres væsentligt inden for psykiatrien. Det drejer sig om eksempelvis bæltefiksering. I det øjeblik at personalet bliver mere opmærksom på anvendelsen af bæltet og de ulemper, der er forbundet med det, og f.eks. bliver tvunget til skriftligt at redegøre for, hvorfor det var nødvendigt at bruge bæltet, viser det sig, at anvendelsen af tvang bliver mindre nødvendig. Så anvendelsen af tvang viser sig ofte at være et spørgsmål om kultur, ikke om sygdommens intensitet, og derfor er det vigtigt, at vi ikke via lovgivning understøtter muligheden for at anvende tvang.

Kl. 15.30

For det fjerde ønsker regeringen med forslaget at imødegå kriminalitet, bliver der sagt. Der er en ekspert, der har vurderet, at der ved tvangsbehandling af 238 psykiatriske patienter vil være mulighed for at forebygge ét tilfælde af kriminalitet, så hvis man bilder sig ind, at det, at vi nu indfører muligheden for at bruge ambulans tvang, vil reducere problemerne med psykisk syge, der begår kriminalitet, må man tro om igen.

For det femte er der tale om en markant ændring af retstilstanden. Indtil i dag har et menneske kun kunnet tvinges ud af sit eget hjem, hvis vedkommende er erklæret sindssyg, er blevet myndiggjort, eller hvis der foreligger en dommerkendelse.

Nu etableres der en ny mulighed. Hvis et menneske, som ikke er sindssygt, holder op med at tage den foreskrevne medicin, skal det kunne